

The specific duration of the annual additional leave for the special nature of the work is established by the collective or labor agreement depending on the time of employment of the employee under these conditions (Articles 7 and 8 of the Law of Ukraine on Leave).

References

1. Kodeks zakoniv pro praciy (1971) Zakon Ukraini № 322-VIII. *The Labour Code*. Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/go/322-08>.
2. Pro vidpustky: Zakon Ukrainy vid 15 lystopada 1996 r. № 504/96-VR. *Verkhovna rada Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/504/96-vr>. (дата звернення: 29.04.2024).
3. Pro orhanizatsiiu trudovykh vidnosyn v umovakh voiennoho stanu : Zakon Ukrainy vid 14 bereznia 2022 roku, № 7160. *Verkhovna rada Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2136-20#Text>. (дата звернення: 29.04.2024).
4. Pro orhanizatsiiu trudovykh vidnosyn v umovakh voiennoho stanu : Zakon Ukrainy vid 14 bereznia 2022 roku, № 7160. *Verkhovna rada Ukrainy*. URL: <https://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/100-95-p> (дата звернення 29.04.2024).

ОБЛІК ЕЛЕКТРОННИХ ГРОШЕЙ

**Оляднічук Н.В., к.е.н., доцент кафедри обліку і оподаткування
Уманський національний університет садівництва**

Закон України «Про платіжні послуги» [1] трактує поняття електронні гроші «як одиниці вартості, що зберігаються в електронному вигляді, випущені емітентом електронних грошей для виконання платіжних операцій (у тому числі з використанням наперед оплачених платіжних карток багатоцільового використання), які приймаються як засіб платежу іншими особами, ніж їх емітент, та є грошовим зобов'язанням такого емітента електронних грошей». Емітентами електронних грошей є певне коло осіб: банки, установи електронних грошей, філії іноземних платіжних установ, оператори поштового зв'язку, Національний банк України, органи державної влади, органи місцевого самоврядування.

Виконання платежу електронними грошима передбачає надходження коштів на електронний гаманець, що належить емітентові електронних грошей. «Електронний гаманець – це обліковий запис для обліку, зберігання електронних грошей та здійснення операцій з ними» [1]. Тобто, електронний гаманець ототожнюється з рахунком у банківській установі. Для відкриття або закриття електронного гаманця до ДПС надсилається повідомлення відповідного змісту. Крім цього, здійснюється перевірка наявності інформації про внесення власника електронного гаманця до Єдиного реєстру боржників [4]. Якщо власник електронного гаманця має непогашені борги, то ДПС має повноваження на арешт гаманця та примусове погашення боргу, тобто процедура аналогічна при користуванні банківським рахунком.

Електронними грошима не визнаються активи, які мають будь-які умовні одиниці вартості та обмежені певним суб'єктом. До таких активів належать: подарункові сертифікати в магазинах чи мережі магазинів, дисконтні картки з накопичувальними балами, електронні талони на пальне тощо.

Електронні гроші використовують для: погашення заборгованості за продукцію, товари, роботи та послуги; погашення заборгованості за податками, зборами та іншими платежами відповідно до чинного законодавства; перерахування на користь іншого користувача або між власними електронними гаманцями; сплати благодійних внесків.

Бухгалтерський облік електронних грошей ведуть на активному балансовому рахунку 33 «Інші кошти», субрахунку 335 «Електронні гроші, номіновані в національній валюті» [2]. На даному субрахунку обліковують операції з електронними грошима, що їх проводять комерційні агенти і користувачі відповідно до норм і правил чинного законодавства України. За потреби використання електронних грошей в іноземній валюті необхідно відкрити окремий аналітичний субрахунок до рахунку 33 «Інші кошти», прописати дану дію в Обліковій політиці підприємства та затвердити Наказом керівника. Регулювання обліку електронних грошей в іноземній валюті здійснюється нормами Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів» [3]. Господарські операції з використанням електронних грошей обов'язково обліковуються у їх власника (табл. 1) та продавця товарів (робіт, послуг) (табл. 2).

Таблиця 1

Облік електронних грошей у власника

Господарська операція	Бухгалтерська стаття		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
Придбання електронних грошей	333	311	40000
Зарахування електронних грошей до електронного гаманця (за мінусом комісії 0,5%)	335	333	39800
Комісія за поповнення електронного гаманця (0,5%)	92	333	200
Перерахування електронних грошей продавцеві у вигляді авансу	371	335	24000
Нараховано податковий кредит з ПДВ	641	644	4000
Оприбутковано готову продукцію від покупця	26	631	20000
Нараховано ПДВ	644	641	4000
Закрито рахунок авансу виданого	631	371	24000

Таблиця 2

Облік електронних грошей у продавця продукції

Господарська операція	Бухгалтерська стаття		Сума, грн
	Дебет	Кредит	
Зараховано електронні гроші до електронного гаманця у вигляді авансу одержаного	335	681	24000
Нараховано податкове зобов'язання з ПДВ	643	641	4000
Нараховано заборгованість покупцеві за відвантажену йому готову продукцію	361	701	24000
Нараховано ПДВ	701	643	4000
Списано собівартість реалізованої готової продукції	901	26	16000
Закрито рахунок авансу одержаного	681	361	24000
Подано заявку на погашення електронних грошей	333	335	24000
Комісія за обмін електронних грошей (0,5%)	92	333	120
Зарахування грошей на рахунок у банку (за мінусом комісії 0,5%)	311	333	23880

Отже, використання електронних грошей має ряд переваг порівняно з іншими варіантами здійснення розрахункових операцій: висока швидкість транзакцій, мінімальна комісія за транзакції, безпека сервісів електронних гаманців та простота у використанні тощо.

Список використаних джерел:

1. Закон України «Про платіжні послуги» від 30.06.2021р. № 1591-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1591-20#Text> (дата звернення: 14.05.2024р.).
2. Інструкція «Про застосування Плану рахунків бухгалтерського обліку активів, капіталу, зобов'язань і господарських операцій підприємств і організацій» від 30.11.1999р. № 291 (зі змінами від 10.01.2024р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0893-99#Text> (дата звернення: 16.05.2024р.).
3. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 21 «Вплив змін валютних курсів»: Наказ Міністерства фінансів України від 10.08.2000 р. № 193. URL: <https://oblik.press/p-s-bo-21-vplyv-zmin-valiutnykh-kursiv/> (дата звернення: 16.05.2024р.).
4. Постанова НБУ «Про затвердження Положення про випуск електронних грошей та здійснення платіжних операцій з ними» від 29.09.2022р. № 210 (зі змінами від 22.06.2023р.). URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0210500-22#Text> (дата звернення: 15.05.2024р.).